

ЗАТВЕРДЖЕНО  
Директор Школи І-ІІІ ступенів № 309  
Дарницького району м. Києва  
\_\_\_\_\_Ольга ТИМОШЕНКО  
«30» серпня 2024

## **ОСВІТНЯ ПРОГРАМА**

## **ОСВІТНЯ ПРОГРАМА**

**для 8-х класів (другий цикл базової середньої освіти -  
базове предметне навчання базової середньої освіти)  
Школи І-ІІІ ступенів № 309 Дарницького району м.Києва  
на 2024-2025 навчальний рік  
відповідно до проєкту Всеукраїнського рівня за темою  
«Розроблення і впровадження навчально-методичного  
забезпечення для закладів загальної середньої освіти в  
умовах реалізації Державного стандарту базової  
середньої освіти»**

Схвалено  
на засіданні  
педагогічної ради  
(протокол №   1    
від   28  .  08  . 2024)

## **ЗМІСТ**

**ВСТУП. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА**

**РОЗДІЛ I. ВИМОГИ ДО ОСІБ, ЯКІ МОЖУТЬ РОЗПОЧАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНЬОЮ ПРОГРАМОЮ**

**РОЗДІЛ II. ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОГО НАВАНТАЖЕННЯ НА ВІДПОВІДНОМУ РІВНІ, ЙОГО РОЗПОДІЛ МІЖ ОСВІТНІМИ ГАЛУЗЯМИ**

**РОЗДІЛ III. ПЕРЕЛІК МОДЕЛЬНИХ НАВЧАЛЬНИХ ПРОГРАМ ТА ПІДРУЧНИКІВ**

**РОЗДІЛ IV. ОПИС ФОРМ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ІНСТРУМЕНТАРІЮ ОЦІНЮВАННЯ**

**РОЗДІЛ V. НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН, ЩО ПЕРЕДБАЧАЄ ПЕРЕРОЗПОДІЛ ГОДИН МІЖ ОБОВ'ЯЗКОВИМИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНИМИ ПРЕДМЕТАМИ ПЕВНОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ, ЯКІ МОЖУТЬ ВИВЧАТИСЯ ОКРЕМО ТА/АБО ІНТЕГРОВАНО З ІНШИМИ ПРЕДМЕТАМИ**

## **ВСТУП. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА**

З 2021-2022 навчального року Школа I-III ступенів № 309 Дарницького району м. Києва відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України за № 406 від 02.04.2021 є учасником інноваційного освітнього проєкту всеукраїнського рівня за темою «Розроблення і впровадження навчально-методичного забезпечення для закладів загальної середньої освіти в умовах реалізації Державного стандарту базової середньої освіти» (далі- Проєкт, Нова українська школа- НУШ).

**У 2024-2025 навчальному році заклад освіти продовжує участь у проєкті. Учні 8-А та 8-Н класів продовжують навчання в другому циклі базової середньої освіти -базове предметне навчання, яке охоплює 7-9 роки навчання.**

Освітня програма для 8-х класів, що реалізується в школі, спрямована на:

- формування в учнів сучасної наукової картини світу;
- виховання працьовитості, любові до природи;
- розвиток в учнів національної самосвідомості;
- формування людини та громадянина, які прагнуть до вдосконалення та перетворення суспільства;
- інтеграцію особистості в систему світової та національної культури;
- рішення задач, формування загальної культури особистості, адаптації особистості до життя в суспільстві;
- виховання громадянськості, поваги до прав і свобод людини, поваги до культурних традицій та особливостей інших народів в умовах багатонаціональної держави;
- створення основи для усвідомленого відповідального вибору та наступного освоєння професійних освітніх програм;
- формування потреби учнів до самоосвіти, саморозвитку, самовдосконалення тощо.

### **МЕТА ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ:**

- реалізація предметного і міжпредметного змісту навчання, що забезпечує розвиток здібностей дитини, становлення її як повноцінної, соціально активної, конкурентноздатної особистості, яка володіє ключовими компетентностями (вільне володіння державною мовою);
- здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами;
- математична компетентність; компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій;
- інноваційність; екологічна компетентність; інформаційно-комунікаційна компетентність; навчання впродовж життя;
- громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, з усвідомленням рівних прав і можливостей; культурна компетентність;
- забезпечення діяльній спрямованості навчання, яке передбачає постійне

включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практичну його спрямованість;

- реалізацію в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньо предметних зв'язків; наскрізних ліній, що є засобом інтеграції ключових і загально предметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів;

- • втілення інклюзивних цінностей через збагачення інклюзивними підходами освітньої практики;

- сприяння формуванню у школярів лідерських якостей особистості;

- зосередження педагогічного колективу на цілеспрямованості, системності і єдності діяльності в змісті освіти.

Модель випускника Нової Української Школи – це необхідна основа для сміливих і успішних кроків у своє майбутнє.

### **ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ**

З урахуванням поетапного переходу закладів освіти на здійснення діяльності за новим Державним стандартом у 2024-2025 навчальному році освітня програма розроблена відповідно основних вимог Конституції України, на виконання законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 року №898 «Про деякі питання державних стандартів повної загальної середньої освіти» (впроваджується з 01.09.2022 – для 5-х класів, з 01.09.2023 – для 5-6-х класів, з 01.09.2024 – для 5-7-х класів, з 01.09.2025 – для 5-8-х класів, з 01.09.2026 – для 5-9-х класів), Концепції «Нова українська школа», схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 року №988-р «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року», розпорядження Кабінету Міністрів України від 13.12.2017 року №903-р «Про затвердження плану заходів на 2017-2029 роки із запровадження Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» (зі змінами); з урахуванням закону України від 15.03.2022 «Про внесення змін до деяких законів України щодо державних гарантій в умовах воєнного стану, надзвичайної ситуації або надзвичайного стану», Указів Президента України від 24.02.2022 «Про введення воєнного стану в Україні», від 17.05.2022, від 02.05.2023 «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні», від 06.05.2024 №271/2024 «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні», відповідно наказів МОН України від 13.07.2021 № 795 «Про надання грифа «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» модельним навчальним програмам для закладів загальної середньої освіти», від 14.08.2024 №1138 «Про надання грифа «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» модельним навчальним програмам для закладів загальної середньої освіти», від 02.08.2024 №1093 «Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти відповідно до Державного стандарту базової середньої освіти», від 09.08.2024 року № 1120 «Про внесення змін до типової освітньої програми для 5–9 класів закладів загальної середньої освіти», Постанови Кабінету Міністрів України від 23 липня 2024 року № 841 «Про початок навчального року під час дії воєнного стану в Україні».

Відповідно до статті 11 Закону України «Про повну загальну середню освіту» освітня програма містить:

- 1) вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією Освітньою програмою;
- 2) загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також розподіл навчального навантаження між освітніми галузями за роками навчання;
- 3) перелік навчальних програм, затверджених педагогічною радою, що містить опис результатів навчання учнів з навчальних предметів (інтегрованих курсів);
- 4) опис форм організації освітнього процесу та інструментарію оцінювання;
- 5) навчальний план, що передбачає перерозподіл годин між обов'язковими для вивчення навчальними предметами певної освітньої галузі, які можуть вивчатися окремо та/або інтегровано з іншими предметами.

*Освітня програма Школи I-III ступенів №309 відповідає:*

- структурі Типової освітньої програми та визначеним нею вимогам до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою;
- визначає (в обсязі не меншому ніж встановлено Типовою освітньою програмою) загальний обсяг навчального навантаження та базовому (8 класи) (в годинах), його розподіл між освітніми галузями;
- містить навчальний план, що ґрунтується на Типовому навчальному плані для 5-9-х класів закладів загальної середньої освіти з навчанням українською мовою (за додатком 3 наказу МОН України від 09.08.2024 року № 1120) і передбачає перерозподіл годин (у визначеному обсязі) між обов'язковими для вивчення навчальними предметами певної освітньої галузі, які вивчаються окремо; містить перелік модельних навчальних програм, що використовуються в освітньому процесі школи;
- опис форм організації освітнього процесу та інструментарію оцінювання.

**Згідно зі статтею 9 Закону України «Про освіту» школа надає право здобувати освіту за:**

- очною (денна), дистанційною;
- індивідуальною (екстернат, педагогічний патронаж) формами навчання.

Індивідуальна (екстернат, педагогічний патронаж) форма навчання організовується відповідно до Положення про індивідуальну форму навчання в системі загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 10.07.2019 року № 955.

**Форма організації освітнього процесу може змінюватися впродовж навчального року в залежності від безпекової ситуації в місті Києві.**

**Пріоритетні вектори діяльності в 2024-2025 рр.**

- Розвиток СТЕМ освіти;
- Наукові студії для здобувачів освіти ЗЗСО;
- Перехід до проєктного навчання;
- Впровадження технологій III у освітній процес.

Завдання освітніх ліній у 8-А та 8-Н класів реалізуються на основі тематичного

планування та організації освітньої діяльності. Основними формами організованої освітньої діяльності учнів є щоденні заняття.

Зберігаючи наступність із початковою школою учителями школи забезпечується подальше становлення особистості дитини, її фізичний, інтелектуальний, соціальний розвиток; формується здатність до творчого самовираження, критичного мислення, виховується ціннісне ставлення до держави, рідного краю, української культури й шанування своєї гідності та інших людей, збереження здоров'я.

**Зміст освітньої** програми Школи I-III ступенів №309 ґрунтується на компетентнісному підході до навчання і передбачає активне конструювання знань та формування умінь, уявлень здобувачів освіти через досвід практичної діяльності, що забезпечує формування в учнів 8-х класів ключових компетентностей, зазначених у статті 12 Закону України «Про освіту», а саме:

1) **вільне володіння державною мовою**, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;

2) **спілкування іноземними мовами** (англійською та німецькою), що передбачає їх активне використання в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади; можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

3) **математична компетентність**, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;

4) **компетентності у галузі природничих наук**, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

5) **інноваційність**, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;

6) **екологічна компетентність**, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміння важливості збереження природи для сталого розвитку суспільства;

7) **інформаційно-комунікаційна компетентність**, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях; **навчання упродовж життя**, що передбачає опанування вміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової

інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

8) **громадянські та соціальні компетентності**, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, вміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

9) **культурна компетентність**, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

10) **підприємливість та фінансова грамотність**, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість.

## **I. ВИМОГИ ДО ОСІБ, ЯКІ МОЖУТЬ РОЗПОЧАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНЬОЮ ПРОГРАМОЮ ШКОЛИ**

Навчання за Освітньою програмою можуть розпочинати учні, які на момент зарахування (переведення) до закладу загальної середньої освіти досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті базової середньої освіти, що підтверджено відповідним документом (свідоцтвом досягнень за 7 клас), закріпленим в особовій справі.

## **II. ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОГО НАВАНТАЖЕННЯ НА ВІДПОВІДНОМУ РІВНІ, ЙОГО РОЗПОДІЛ МІЖ ОСВІТНІМИ ГАЛУЗЯМИ базовому(8 клас) циклі базової середньої освіти, його розподіл між освітніми галузями**

Таблиця 1

Назва освітньої галузі	Навчальне навантаження	Мінім	Максимальне	Різниця по галузі *
		альне		*
Мовно-літературна**	На тиждень	8	12	4
	На рік	280	420	140
Математична	На тиждень	4	7	3
	На рік	140	245	105

Природнича	На тиждень	8	10	2
	На рік	280	350	70
Соціальна іздоров'я- збережувальна	На тиждень	1	3	2
	На рік	35	105	70
Громадянська історична	На тиждень	2	3	1
	На рік	70	105	352
Технологічна	На тиждень	1	2	1
	На рік	35	70	
Інформатична	На тижде нь	1,5	3	1,5
	На рік	52,5	70	52,5
Мистецька	На тиждень	1	2	1
	На рік	35	70	35
Фізична культура ***	На тиждень	3	3	3
	На рік	105	105	105
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, вибіркових освітніх компонентів, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	<b>На тиждень</b>	<b>6,5</b>		
	<b>На рік</b>	<b>227,5</b>		
Загально річна кількість навчальних один, що	<b>На тиждень</b>	<b>36</b>		
	<b>На рік</b>	<b>1260</b>		

Керуючись показниками загальної кількості навчального навантаження, визначеними в Таблиці 1 за галузями, визначено обсяг фактичного річного навантаження для 8-х класів наведено в Таблиці 2

Таблиця 1

Назва освітньої галузі	Навчальне навантаження	Кількість годин 8 клас
Мовно-літературна	На тиждень	10
	На рік	350
Математична	На тиждень	5
	На рік	175
Природнича	На тиждень	10
	На рік	350
	На тиждень	1



Соціальна і здоров'язбережувальна	На рік	35
Громадянська та історична	На тиждень	2,5
	На рік	87,5
Технологічна	На тиждень	1
	На рік	35
Інформатична	На тиждень	2
	На рік	70
Мистецька	На тиждень	1
	На рік	35
Фізична культура	На тиждень	3*
	На рік	105
<b>Усього</b>	<b>На тиждень</b>	<b>35</b>
	<b>На рік</b>	<b>1225</b>
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, вибіркового освітніх компонентів, проведення індивідуальних консультацій та групових занять курс «Підприємництво та фінансова грамотність»	На тиждень	1
	На рік	35
<b>Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)</b>	<b>На тиждень</b>	<b>36</b>
	<b>На рік</b>	<b>1260</b>
<b>Гранично допустиме навантаження учнів</b>	<b>На тиждень</b>	<b>33</b>
	<b>На рік</b>	<b>1155</b>

#### 4. Навчальний план

Навчальний план для 8-А класу розроблено на основі Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти відповідно до частини третьої статті 11 Закону України «Про повну загальну середню освіту».

Навчальний план для 8-Н ІНКЛЮЗИВНОГО класу розроблено на основі Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти відповідно до частини третьої статті 11 Закону України «Про повну загальну середню освіту», враховуючи рекомендації інклюзивно-ресурсного центру для дітей з особливими освітніми потребами.

##### **Навчальні плани містять:**

- орієнтовний перелік предметів та інтегрованих курсів для реалізації кожної освітньої галузі, а також орієнтовний перелік міжгалузевих інтегрованих курсів;
- рекомендований розподіл навчального навантаження між навчальними предметами (інтегрованими курсами), обов'язковими для вивчення;
- додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять.

Навчальне навантаження у навчальних планах орієнтоване на «рекомендований» та «мінімальний» (для деяких предметів) навчальний час, визначений базовим навчальним планом Державного стандарту для вивчення певної освітньої галузі в другому циклі базової середньої освіти - базове предметне навчання базової середньої освіти.

Визначено кількість навчальних годин на *вивчення інтегрованого курсу* з урахуванням навчального навантаження на відповідні навчальні предмети в Типовому навчальному плані.

Кількість навчальних годин на вивчення деяких предметів зменшена до мінімального показника (мистецтво).

Різниця між рекомендованою та мінімальною кількістю навчальних годин (*резерв навчальних годин*) закладена для проведення індивідуальних та групових консультацій з метою подолання освітніх втрат.

Кількість навчальних годин, визначена у навчальних планах на вивчення *вибіркових освітніх компонентів*, не включається до максимального показника навчального навантаження, передбаченого на ту чи іншу освітню галузь.

Додаткові години для вивчення навчальних предметів, інтегрованих курсів, курсів за вибором, через які реалізуються освітні галузі, проведення індивідуальних консультацій та групових занять розподілені, враховуючи особливості організації освітнього процесу та індивідуальні освітні потреби учнів, що відображається в Освітній програмі для 8-А та 8-Н класів.

Сума годин на вивчення всіх освітніх галузей у навчальному плані закладу не перевищує загальнорічної кількості навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи), визначеної базовим навчальним планом, з дотриманням вимог гранично допустимого річного навчального навантаження учнів.

## **Особливості реалізації освітніх галузей, внутрішньогалузевої та міжгалузевої інтеграції**

### **Мовно-літературна освітня галузь**

У 8-х класах мовно-літературна освітня галузь реалізована в навчальному плані закладу освіти через:

- поєднання предмету та інтегрованого курсу– українська мова та інтегрований курс літератур (української та зарубіжної); кількість навчальних годин для вивчення української мови у навчальному плані закладу освіти, відповідно до абзацу четвертого частини третьої статті 11 Закону України “Про повну загальну середню освіту” 3 години на тиждень;

- вивчення *іноземної мови* як обов’язкового освітнього компонента розрахована на 4 години на тиждень.

### **Математична освітня галузь**

У 8-х класах математична освітня галузь реалізована в навчальному плані закладу освіти через окремі предмети – алгебра, геометрія з розподілом годин тижневого навантаження: алгебра - 3 години, геометрія - 2 години.

### **Природнича освітня галузь**

У 8-х класах природнича освітня галузь реалізована в навчальному плані закладу освіти через:

окремі предмети – біологія, географія, фізика, хімія з розподілом годин тижневого навантаження :

біологія - 2,5 години, географія - 2 години, фізика - 2 години, хімія - 1 година.

### **Соціальна і здоров’язбережувальна освітня галузь**

У 8-х класах соціальна і здоров’язбережувальна освітня галузь реалізується через інтегрований курс «Здоров’я, безпека та добробут з розподілом годин тижневого навантаження– 1 години.

У 8-х класах для реалізації соціальної і здоров’язбережувальної освітньої галузі вивчають додатковий освітній компонент -курс «Підприємництво та фінансова грамотність»- 1 година на тиждень

### **Громадянська та історична освітня галузь**

У 8-х класах громадянська та історична освітня галузь реалізована в навчальному плані закладу освіти через:

окремі предмети – історія України, всесвітня історія з розподілом годин тижневого навантаження - історія України - 1 година, всесвітня історія - 1 година, громадянська освіта-0,5 годин.

### **Інформатична освітня галузь**

У 8-х класах інформатична освітня галузь реалізована через предмет інформатика з обсягом тижневого навчального навантаження для 8 класів - 2 години.

### **Технологічна освітня галузь**

У 8-х класах технологічна освітня галузь через предмет технології з обсягом тижневого навчального навантаження - 1 година.

### **Мистецька освітня галузь**

У 8-х класах реалізована в навчальному плані через інтегрований курс «Мистецтво» з обсягом тижневого навчального навантаження - 1 година.

### **Освітня галузь “Фізична культура”**

У 8-х класах освітня галузь “Фізична культура” реалізована через предмет фізична культура. Уроки фізичної культури, згідно з частиною четвертою статті 26 Закону України «Про фізичну культуру і спорт», є обов'язковими й проводяться не менше трьох разів на тиждень, що відображається в навчальному плані закладу освіти для кожного класу.

Згідно з листом **Міністерства освіти і науки України від 16.09.2022 № 1/10848-22** навчальний предмет «Технології» є сучасною назвою предмета «Трудове навчання». За рекомендацією Міністерства освіти і науки України всі нормативні документи щодо врегулювання питань освітньої діяльності з предмета «Трудове навчання» застосовувати і до предмета «Технології», зокрема і норму щодо поділу класів на групи, передбачену наказом МОН України від 20.02.2002 р. №128.

Відповідно до Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у закладах загальної середньої освіти (додаток 2 до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 06.03.2002 р. за № 229/6517, із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти № 572 від 09.10.2002 наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту № 921 від 17.08.2012 наказом Міністерства освіти і науки N 401 від 08.04.2016) 8-А та 8-Н класи діляться на групи під час вивчення української, іноземної мов та технології, під час проведення практичних занять з інформатики з використанням комп'ютерів.

### **ІІІ. ПЕРЕЛІК МОДЕЛЬНИХ НАВЧАЛЬНИХ ПРОГРАМ ТА ПІДРУЧНИКІВ**

Модельна навчальна програма - документ, що визначає орієнтовну послідовність досягнення очікуваних результатів навчання учнів, зміст навчального предмета, інтегрованого курсу та види навчальної діяльності учнів, рекомендований для використання в освітньому процесі в порядку, визначеному законодавством.

Відповідно до навчального плану в Освітній програмі зазначено перелік модельних навчальних програм, що використовуються закладом освіти в освітньому процесі, які містять опис результатів навчання учнів з навчальних предметів, інтегрованих курсів в обсязі не меншому ніж встановлено відповідними модельними навчальними програмами. Оскільки відповідні модельні навчальні програми спрямовані на реалізацію вимог Державного стандарту базової середньої освіти, заклад освіти під час формування переліку цих програм врахував низку чинників, а саме:

- особливості та потреби учнів певного закладу в досягненні обов'язкових результатів навчання,
- потенціал педагогічного колективу,
- ресурсне забезпечення закладу освіти,
- навчально-методичний супровід конкретних модельних програм,
- наявність внутрішньогалузевих та міжгалузевих зв'язків між програмами різних предметів та курсів для реалізації ключових компетентностей,
- варіативність програм для підтримки курсів у діапазоні від мінімальної до максимальної кількості годин тощо.

Під час вибору модельних навчальних програм для Освітньої програми закладу зверталась увага на раціональне використання навчального часу. Сформована з окремих модельних навчальних програм Освітня програма закладу є цілісним комплексом, кожен компонент якого реалізує свої цілі та функції у тісному

взаємозв'язку з іншими компонентами для формування цілісної компетентної особистості. Ці взаємозв'язки реалізуються на рівні базових знань з окремих предметів, рівнів досягнення очікуваних результатів та видів діяльності. Перелік модельних навчальних програм в Освітній програмі закладу охоплює досягнення учнями результатів навчання з усіх визначених Державним стандартом освітніх галузей. Модельні навчальні програми розраховані на 3 роки вивчення окремого предмета в 7-9 класах - другий цикл базової середньої освіти - базове предметне навчання.

У 2024-2025 навчальному році навчальний заклад освіти здійснив вибір модельних навчальних програм з-поміж тих, яким надано гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» наказами Міністерства освіти і науки України від 24.07.2023 №883, від 16.08.2023 № 1001, від 06.09.2023 № 1090 «Про надання грифу «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України», № 1138 від 14 серпня 2024 року.

Освітня галузь	Модельна навчальна програма		Підручник
	назва	автор(и)	автор(и)
<b>Мовно-літературна (українська мова, українська та зарубіжна літератури)</b>	Модельна навчальна програма «Українська мова. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	авт. Заболотний О. В., Заболотний В. В., Лавринчук В. П., Плівачук К. В., Попова Т. Д.	«Українська мова» підручник для 8 класу закладів загальної середньої освіти. Авт. Заболотний О.В., Заболотний В.В.
	Модельна навчальна програма «Інтегрований курс літератур (українська та зарубіжна) 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	авт. Яценко Т. О., Пахаренко В. І., Тригуб І. А., Слижук О. А., Молодик К. Ю.	«Література (українська та зарубіжна)» навчальний посібник для 8 класу закладів загальної середньої освіти. Авт. Т.Яценко, В. Пахаренко, І.Тригуб, О.Слижук
<b>Мовно-літературна (англійська мова)</b>	Модельна навчальна програма «Іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	авт. Зимомря І. М., Мойсюк В. А, Трифан М. С., Унгурян І. К., Яковчук М. В.	Англійська мова" (8 рік навчання). Підручник для 8 класу закладів загальної середньої освіти (з аудіосупроводом), авт. Ніколас Тімз, Джеймс Стайрінг, Анне Робінсон

			(Протокол рішення експертної комісії з іноземних мов від 03 липня 2024 року №7);
<b>Математична</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Модельна навчальна програма «Алгебра. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти</li> <li>▪ Модельна навчальна програма «Геометрія. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти</li> </ul>	авт. Істер О.С.  авт. Істер О.С.	«Алгебра» підручник для 8 класу закладів загальної середньої освіти. Авт. О.С.Істер «Геометрія» підручник для 8 класу закладів загальної середньої освіти. Авт. О.С.Істер
<b>Природнича (географія)</b>	Модельна навчальна програма «Географія. 6-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ авт. Запотоцький С.П., Карпюк Г.І., Гладковський Р.В., Довгань А.І., Совенко В.В., Даценко Л.М., Назаренко Т.Г., Гільберг Т.Г., Савчук І.Г., Нікитчук А.В., Яценко В.С., Довгань Г.Д., Грома В.Д., Горовий О.В.</li> </ul>	«Географія» підручник для 8 класу закладів загальної середньої освіти. Частина 1 (авт. Запотоцький С. П., Зінкевич М. В., Совенко В. В., Гілецький Ю . Р., Мозіль О. В.);
<b>Природнича (біологія)</b>	Модельна навчальна програма «Біологія. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ авт. Соболь В. І.</li> </ul>	«Біологія» підручник для 8 класу закладів загальної середньої освіти (автор Соболь В. І.) (проходить експертизу надання грифу навчальній літературі у ІМЗО; лист № 250624-2 від 25 червня 2024 р.).
<b>Природнича (хімія)</b>	Модельна навчальна програма «Хімія. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	авт. Григорович О.В..	«Хімія» підручник для 8 класу закладів загальної середньої освіти, автор Григорович О.В.
<b>Природнича (фізика)</b>	Модельна навчальна програма	авт. Головка М. В., Засекін Д. О., Засекіна Т. М., Крячко І. П.,	«Фізика» навчальний посібник для 8

	«Фізика. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Ляшенко О. І., Мацюк В. М., Мельник Ю. С., Непорожня Л. В., Сіпій В. В.	класу закладів загальної середньої освіти (авт. Тетяна Засекіна, Максим Гвоздецький)
<b>Громадянська та історична</b>	<p>Модельна навчальна програма “Історія України. 7-9 класи” для закладів загальної середньої освіти</p> <p>Модельна навчальна програма “Всесвітня історія. 7-9 класи” для закладів загальної середньої освіти (авт. Пометун О. І., Ремех Т. О., Малієнко Ю. Б., Серова Г. В.)</p>	<p>авт. Пометун О. І., Ремех Т. О., Гупан Н. М., Малієнко Ю. Б., Серова Г. В</p> <p>авт. Пометун О. І., Ремех Т. О., Малієнко Ю. Б., Серова Г. В.)</p>	<p>Історія України” підручник для 8 класу закладів загальної середньої освіти (з електронним додатком) (авт. Пометун О. І, Гупан Н. М., Дудар О. В.)</p> <p>Всесвітня історія” підручник для 8 класу закладів загальної середньої освіти (з електронним додатком) (авт. Пометун О. І, Дудар О. В.)</p>
<b>Соціальна і здоров’язбережувальна</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Модельна навчальна програма «Здоров’я, безпека та добробут. 7-9 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти</li> </ul>	авт. Шиян О.І., Дяків В.Г., Седоченко А.Б., Страшко С.В	«Здоров’я, безпека та добробут» навчальний посібник для 8 класу закладів загальної середньої освіти (частина 1) (авт. Шиян О.І., Дяків В.Г., Седоченко А.Б., Тагліна О.В.)
<b>Технологічна</b>	Модельна навчальна програма «Технології. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти	авт. Ходзицька І. Ю., Горобець О. В., Медвідь О. Ю., Пасічна Т. С., Приходько Ю. М.	«Технології». Навчальний посібник для 8 класу закладів загальної середньої освіти. Авт. Ходзицька І. Ю., Горобець О. В., Медвідь О. Ю. та ін. Частина 1
<b>Інформатична</b>	Модельна навчальна програма «Інформатика 7-9 клас» для закладів загальної середньої освіти	авт.Пасічник О.В., Козак Л.З., Ворожбит А.В	"Інформатика " підручник для 8 класу закладів загальної середньої освіти (авт.

			Трищук І.В., Лазарець О.Ю.)
<b>Мистецька</b>	Модельна навчальна програма «Мистецтво. 7-9 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 24.07.2023 № 883	автори: Гайдамака О.В., Лемешева Н.А.	Олена Гайдамака, Наталія Лемешева, авторський колектив підручника інтегрованого курсу «Мистецтво», видавництво «Генеза», 2024
<b>Фізична культура</b>	Модельна навчальна програма «Фізична культура. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	авт. Баженков Є. В., Коломоєць Г. А., Боляк А. А., Дутчак М. В., Дніпров О. С., Бідний М. В., Ребрин А. А., Дерев'янко В. В., Малечко Т. А., Омеляненко І. О., Волкова І. В., Педан О. С. та інші.	
<b>Міжгалузеві інтегровані курси</b>	Модельна навчальна програма «ПІДПРИЄМНИЦТВО І ФІНАНСОВА ГРАМОТНІСТЬ. 8-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	авт. Беспалко І. В., Войтицька Л. В., Тригуб О. В., Ролік В. А.	«Підприємництво і фінансова грамотність» підручник для 8 класу закладів загальної середньої освіти (з електронним додатком) (авт. Ролік В. А., Войтицька Л. В., Тригуб О. В.)

На основі модельної та/або затвердженої педагогічною радою навчальної програми навчального предмета (інтегрованого курсу) вчитель складає календарно-тематичне планування з урахуванням навчальних можливостей учнів класу.

Календарно-тематичне та поурочне планування здійснюється вчителем у довільній формі, у тому числі з використанням друкованих чи електронних джерел тощо. Формат, обсяг, структура, зміст та оформлення календарно-тематичних планів та поурочних планів-конспектів є індивідуальною справою вчителя.

Встановлення універсальних стандартів таких документів у межах закладу загальної середньої освіти міста, району чи області не передбачено законодавством.



Автономія вчителя має бути забезпечена академічною свободою, включаючи свободу викладання, свободу від втручання в педагогічну, науково-педагогічну та наукову діяльність, вільним вибором форм, методів і засобів навчання, що відповідають освітній програмі, розробленням та впровадженням авторських навчальних програм, проектів, освітніх методик і технологій, методів і засобів, насамперед методик компетентнісного навчання. Під час розроблення календарно-тематичного та системи поурочного планування вчитель самостійно вибудовує послідовність формування очікуваних результатів навчання, враховуючи послідовність розгортання змісту в навчальній програмі. Учитель може упродовж навчального року вносити зміни у календарно-тематичне планування, відповідно до того, як учні засвоїли навчальний матеріал, визначати кількість годин на вивчення окремих тем і змістових модулів.

#### **ІV. ОПИС ФОРМ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ІНСТРУМЕНТАРІЮ ОЦІНЮВАННЯ**

Організація освітньої діяльності в 8-А та 8-Н класах у 2024-2025 навчальному році здійснюється відповідно до законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року (схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 № 988-р), Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 р. № 898.

Відповідно до статті 9 Закону України «Про освіту», Положення про інституційну та дуальну форми здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 23 квітня 2019 року № 536 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 лютого 2021 року № 160), зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 22 травня 2019 р. за № 547/33518; Положення про індивідуальну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12.01.2016 № 8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 лютого 2021 року № 160), зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2016 р. за № 184/28314, Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної освіти, затвердженого наказом Міністерством освіти і науки України № 1115 від 08.09.2020 р. «Деякі питання організації дистанційного навчання», у навчальному закладі запроваджені інституційна (очна) та індивідуальна (екстернатна, педагогічний патронаж) форми навчання.

Освітній процес для учнів 8-А та 8-Н класу у 2024-2025 навчальному році відповідно до рішення педагогічної ради від 28.08.2024 року, протокол № 1, організований за очною формою навчання в межах розрахункової кількості місць тимчасового найпростішого укриття.

**Форма організації освітнього процесу може змінюватися впродовж навчального року в залежності від безпекової ситуації в місті Києві.**

**Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти**

*Система внутрішнього забезпечення якості освіти складається з наступних компонентів:*

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;

- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (формування компетентностей).

*Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:*

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням річного навчального плану, освітньої програми та модельних програм для 8-х класів, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

### **Опис інструментарію оцінювання**

Оцінювання результатів навчання учнів здійснюються згідно з вимогами до обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом на основі компетентісного підходу, відповідно до наказу МОН України №1093 від 02.08.2024 року «Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання».

### ***Основними функціями оцінювання є:***

- формувальна (забезпечує відстеження динаміки навчального поступу);
- констатувальна (забезпечує встановлення рівня досягнення результатів навчання);
- діагностувальна (надає інформацію про стан досягнення результатів навчання, наявність навчальних втрат, причини виникнення утруднень);
- коригувальна (надає змогу вчителю відповідним чином адаптувати освітній процес);
- орієнтувальна (надає змогу відстежити динаміку формування результатів навчання та спрогнозувати їх розвиток);
- мотиваційно-стимулювальна (активізує внутрішні й зовнішні мотиви до навчання);
- розвивальна (мотивує до рефлексії та самовдосконалення);
- прогностична (ставить цілі навчання на майбутнє);
- виховна (сприяє вихованню в учнів свідомої дисципліни, наполегливості в роботі, працьовитості, почуття відповідальності, обов'язку).

### **Загальні критерії оцінювання**

Оцінювання результатів навчання учнів здійснюються згідно з вимогами до обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом на основі компетентісного підходу. Оцінювання дає інформацію про досягнення результатів навчання на певному етапі освітнього процесу. Результати оцінювання виражаються в балах (від 1 до 12) та/або в оціночних судженнях.

- початковий (1-3 бали);
- середній (4-6 балів);
- достатній (7-9 балів);
- високий (10-12 балів).

Оцінювання результатів навчання здійснюється за допомогою різних методів, вибір яких зумовлюється особливостями змісту навчального предмета /інтегрованого курсу, його обсягом, рівнем узагальнення, віковими особливостями учнів із

застосуванням різних способів і засобів:

- усного опитування (індивідуальне, групове тощо);
- спостереження;
- аналіз портфоліо;
- письмових завдань (окремі навчальні завдання, зокрема тестов використанням ІТ, перекази, диктанти тощо, а також діагностувальні, підсумкові роботи);
- практичних завдань (завдання на лабораторному обладнанні, реальних об'єктах; розрахункові та розрахунково-графічні роботи);
- навчальний проєкти; робота з картами, діаграмами; заповнення таблиць, побудова схем моделей, зокрема з використанням електронних засобів навчання тощо); завдань із використанням ІТ (онлайн-тести, презентацій результатів завдань та досліджень, комп'ютерні продукти тощо); самооцінювання, взаємооцінювання; комплексного, що поєднує різні способи й засоби оцінювання.

Оцінювання здійснюється із застосуванням завдань різних когнітивних рівнів: на відтворення знань, на розуміння, на застосування в стандартних і змінених навчальних ситуаціях, уміння висловлювати власні судження, ставлення тощо.

Частотність та процедури проведення оцінювання, а також види діяльності, результати яких підлягають оцінюванню визначають педагогічні працівники з урахуванням дидактичної мети, особливостей змісту навчального предмета / інтегрованого курсу та з урахуванням етапу опанування програмовим матеріалом та етапу досягнення очікуваного результату навчання, відповідно до галузевих критеріїв оцінювання за освітніми галузями (додаток 2) до наказу МОН від 02.08.2024 №1093 з урахуванням різних форм і видів навчальної діяльності.

#### **Галузеві критерії оцінювання**

Загальні критерії оцінювання слугують основою критеріїв оцінювання за освітніми галузями (додаток 2 до Рекомендацій). У додатку визначені галузеві критерії із чітким описом кожного балу відповідно до груп результатів освітніх галузей:

#### ***Мовно-літературна (українська мова, література, зарубіжна література):***

- Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях.
- Сприйняття, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів і використання її для збагачення власного досвіду.
- Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови.
- Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу.

#### ***Мовно-літературна (іноземні мови):***

- Сприйняття усної інформації та письмових текстів іноземною мовою в умовах безпосереднього та опосередкованого міжкультурного спілкування.
- Взаємодія з іншими особами в усній і письмовій формі та в режимі реального часу через засоби іноземної мови.
- Надання інформації, висловлювання думок, почуттів та ставлень іноземною мовою.

#### ***Математична:***

- Дослідження ситуацій та створення математичних моделей.
- Розв'язання математичних задач.
- Інтерпретація та критичний аналіз результатів.

#### ***Громадянська та історична:***

- Орієнтація в історичному часі та просторі, виявлення взаємозв'язків та явищ.
- Робота з інформацією історичного та суспільствознавчого змісту.
- Виявлення здатності до співпраці, толерантності, громадянської позиції.

#### ***Природнича:***

- Проведення досліджень природи.
- Здійснення пошуку та опрацювання інформації.
- Усвідомлення закономірностей природи.

#### ***Інформатична:***

- Робота з інформацією, даними, моделями.
- Створення інформаційних продуктів.
- Робота в цифровому середовищі.
- Безпечна та відповідальна робота з інформаційними технологіями.

#### ***Соціальна та здоров'язберезувальна:***

- Безпека. Уникання загроз для життя власного та інших осіб, прийняття рішень з користю для власної та громадської безпеки.
- Здоров'я. Турбота про особисте здоров'я. Аргументований вибір здорового способу життя.
- Добробут. Підприємливість та етична поведінка для поліпшення добробуту.

#### ***Технологічна:***

- Втілення задуму в готовий продукт за алгоритмом проєктно-технологічної діяльності.
- Творче застосування традиційних і сучасних технологій декоративно-ужиткового мистецтва.
- Ефективне використання техніки і матеріалів без заподіяння шкоди навколишньому середовищі.
- Турбота про власний побут, задоволення власних потреб і потреб інших осіб.

#### ***Мистецька:***

- Пізнання мистецтва, художнє мислення.
- Художньо-творча діяльність, мистецька комунікація.
- Емоційний досвід, художньо-естетичне мислення.

#### ***«Фізична культура»:***

- Формування психічної та соціально-психологічної сфер засобами фізичного виховання.
- Систематичні заняття фізичними вправами, володіння технікою фізичних вправ.
- Усвідомлення значення фізичної/рухової активності для підтримування стану здоров'я та задоволення у процесі фізичного виховання.

**Основними видами оцінювання результатів навчання учнів є формувальне оцінювання, підсумкове оцінювання та державна підсумкова атестація.**

**Формувальне оцінювання** — інтерактивне оцінювання учнівського прогресу, що дає змогу вчителям визначати потреби учнів, адаптуючи до них процес навчання.

Формувальне оцінювання (оцінювання в процесі навчання) відображає як процес навчання учнівства так і результат його навчальної діяльності на певному етапі навчання та дозволяє вчителю / вчительці зрозуміти, як краще підготувати учнів /

учениць до підсумкового оцінювання та відслідковувати їхній прогрес протягом навчального року. Формувальне оцінювання передбачає використання різноманітних методів збору інформації і повинне відповідати цілям і завданням, які встановлені для конкретного навчального предмета / інтегрованого курсу. Його здійснюють у формі самооцінювання, взаємооцінювання, оцінювання вчителем / учителькою із використанням окремих інструментів (карток, шкал, щоденника спостережень учителя, портфоліо результатів навчальної діяльності учня / учениці тощо). Окремі завдання для формувального оцінювання можуть бути диференційовані з урахуванням таксономії освітніх цілей за когнітивними рівнями діяльності;

- завдання початкового рівня передбачають уміння розпізнавати, пригадувати, відтворювати окремі елементи змісту навчання;

- завдання середнього рівня — розуміння та застосування елементів змісту навчання; достатнього — уміння аналізувати навчальну інформацію (класифікувати, порівнювати, узагальнювати, інтегрувати, уточнювати, упорядковувати);

- завдання високого рівня - уміння оцінювати (навчальну інформацію та власну навчальну діяльність), рефлексувати, перекодовувати інформаційно (з текстової у схематичну, графічну та навпаки), створювати, продукувати.

#### Додаток 1

### Орієнтовний перелік інструментів формувального оцінювання

№	Назва	Опис інструмента
1	<b>Аналіз портфоліо</b>	Учитель проводить перевірку рівня навчальних досягнень за допомогою портфоліо учня. Портфоліо – це підбрані учнем роботи із зазначенням дати, призначення яких – розповісти історію учнівських досягнень або поступу. Портфоліо містить особисті роздуми учня з поясненнями, чому обрано ту чи ту роботу і як саме вона показує досягнення цілей навчання.
2	<b>Відповідь хором</b>	Учні одночасно усно реагують на певну репліку. Це може бути відповідь на запитання, висловлення згоди чи незгоди із запропонованим твердженням, повторення сказаного вчителем тощо.
3	<b>Візьми і передай</b>	Проводиться спільна групова робота, яку використовують, щоб поділитися думками або зібрати інформацію від кожного учасника групи; учні записують відповіді, потім передають вправо, додають власну відповідь на іншому аркуші і продовжують, доки їхній папірець обійде всю групу і знову повернеться до них. Потім обговорюють результати в групі.
4	<b>Внутрішнє/зовнішнє коло</b>	Учитель пропонує учням стати у два кола, внутрішнє та зовнішнє, обличчям одне до одного. Учні, що стоять навпроти, ставлять одне одному запитання, які вони попередньо написали. Зовнішнє коло рухається і утворюються нові пари. Потім процедура повторюється.
5	<b>Газетний заголовок</b>	Учні вигадують газетний заголовок, який може бути написаний до теми, яку вивчають та передають основну ідею події
6	<b>Гра в кубик</b>	Учитель показує 6 запитань до уроку. Об'єднує учнів у групи по 4. У кожній групі є один кубик. Кожен кидає кубик та відповідає на запитання з відповідним номером. Якщо номер випав більше ніж один раз, учень може доповнити попередню відповідь або кинути кубик ще раз. Відповіді можна записувати
7	<b>Доповни думку</b>	Учитель проводить письмову перевірку розуміння

10	Записні книжки учнів	Інструмент для учнів для відстежування навчального поступу: куди я рухаюся? де я зараз? як туди дістатися?
11	Збір ідей	Учитель ставить запитання або дає завдання. Учні самостійно відповідають на аркуші паперу, зазначаючи не менше трьох думок/відповідей/тверджень. Учні, що завершили, встають. Вчитель звертається до певного учня і просить його поділитися записаними ідеями. Учні викреслюють пункти, попередньо озвучені однокласниками і сідають, коли в них на аркушах закінчилися всі записані ідеї, незалежно від того, чи вони були озвучені саме ними. Вчитель продовжує опитувати учнів, доки сядуть усі.
12	З-Х-В та ЗХВ+	Учні відповідають групами, в парах або індивідуально на запитання вчителя «Що ми вже знаємо?» (З), «Що ми хотіли б дізнатися?» (Х) та «Що вже вивчили за темою?» (В). Плюс (+). Учні класифікують отримані знання за допомогою концептуальної карти або наочної схеми, яка відображає ключову інформацію. Потім кожен учень записує короткий підсумок (на один абзац) про вивчене.
13	Картка на вихід	Письмові відповіді учнів на запитання на картках, які учням роздають наприкінці уроку, після завершення певного виду роботи, теми тощо.
14	Концептуальна карта	Учителем впроваджується будь-яка можлива форма схематичної наочності, яка допомагає учням побачити взаємозв'язки між поняттями за допомогою побудованих схем ключових слів, що позначають такі поняття.
15	Найзаплутаніший (або найясніший) момент	Варіант однохвилинки. Учитель запитує учнів (в кінці уроку або під час паузи, яка утворилася після пояснення теми): «Який найбільш заплутаний момент сьогоднішнього заняття?» або «Що вам здалося незрозумілим у понятті «_»?»
16	Перевірка неправильного розуміння	Учитель надає учням поширені або передбачувані помилкові твердження з певної теми, щодо певного принципу або процесу і запитує, чи згодні вони з цим чи ні та чому. Учні мають дати аргументовані відповіді. Перевірка неправильного розуміння може також застосовуватися у формі тесту з декількома варіантами відповіді або гри «правильно-неправильно».
17	Перефразування	Учні мають висловити основну ідею уроку чи щойно поясненої теми.
18	Підбиття підсумків	Учителем проводиться форма роздумів одразу після певного виду роботи.
19	Підказка за аналогією	Учні мають сформулювати думку на основі підказки-аналогії: (певне поняття, принцип або процес) виглядає як __ тому що _____.
20	Підсумок А-Б-В	Кожному учневі в класі учитель присвоює окрему літеру алфавіту, а він обирає слово, яке починається на цю літеру та пов'язане з вивченою темою.
21	Підсумок або питання на картках	Учитель час від часу роздає картки й просить учнів писати з обох сторін за такими правилами: (Один бік) на підставі вивченого (теми, розділу), опишіть основну велику ідею, яку ви зрозуміли, у формі короткого

		висновку. (Другий бік) запишіть те, що ви ще не повністю зрозуміли у вигляді твердження або запитання.
22	<b>Підсумок одним реченням</b>	Учитель пропонує учням написати підсумкове речення, яке відповідає на запитання «хто», «що», «де», «коли», «чому», «як» щодо певної теми.
23	<b>Підсумок одним словом</b>	Учні мають обрати з-поміж наведених варіантів (або запропонувати самостійно) слово, яке найкраще підсумовує тему.
24	<b>Подумай – запиши – обговори в парі – поділися</b>	Учні обдумують відповідь самостійно, записують її, об'єднуються в пари та обговорюють відповідь із партнерами, а потім озвучують її всьому класу.
25	<b>Подумай – розкажи в парі</b>	Учитель ставить учням запитання. Учні самостійно формулюють відповіді протягом визначеного часу, потім повертаються кожен до свого партнера та надають йому відповідь. Учитель викликає декілька пар на вибір, які озвучують свої відповіді у класі.
26	<b>Пригадай – підсумуй – запитай – пов'яжи за 2 хвилини (ПЗПЗ)</b>	За дві хвилини учні повинні пригадати та назвати у правильному порядку найважливіші ідеї, отримані на попередньому занятті; за дві хвилини підсумувати ці пункти одним реченням, записати одне основне запитання, на яке вони хочуть отримати відповідь та знайти одну прив'язку цього матеріалу до основної теми предмету чи курсу за вибором
27	<b>Рішення-рішення</b>	Учитель висловлює певну думку, потім просить учнів зайняти сторону, що відповідає їхній думці з цієї теми і поділитися аргументацією. Учні можуть змінювати сторону після обговорення.
28	<b>Самооцінювання</b>	Процес, під час якого учні збирають дані про власне навчання, аналізують що саме відображує їхні успіхи в досягненні навчальних цілей та планують наступні кроки.
29	<b>Семинар за Сократом</b>	Учні ставлять питання одне одному з певного важливого питання або теми. Питання ініціюють розмову, яка триває як серія відповідей та додаткових запитань.
30	<b>Сигнали руками</b>	Учні на прохання вчителя показують визначені сигнали рукою, щоб повідомити про рівень розуміння певного поняття, принципу або процесу: «Розумію _____ і можу пояснити» (наприклад, великий палець вгору). «Ще не зовсім розумію _____» (наприклад, великий палець вниз). «Не впевнений щодо _____» (наприклад, помахати рукою)
31	<b>Скажи щось</b>	Учні по черзі обговорюють у групі певний прочитаний розділ або переглянуте відео.
32	<b>Сортування слів</b>	Учитель роздає учням набір словникових термінів, які вони сортують за заданими або створеними ними категоріями.
33	<b>Спінер ідей</b>	Учитель створює спінер, розділений на 4 сектори з написами «Спрогнозуй», «Поясни», «Підсумуй», «Оціни». Після пояснення нового матеріалу вчитель крутить спінер та просить учнів відповісти на запитання залежно від місця

		зупинки спінера. Наприклад, спінер зупиняється на секторі «Підсумуй», тоді вчитель може сказати: «Назви ключові поняття, про які щойно йшлося»
34	Спостереження	Учитель готує протокол спостереження за списком учнів у класі, де буде зазначено, за якими саме очікуваними результатами він буде спостерігати. Рухаючись класом, він спостерігає за учнями, коли вони працюють, і робить необхідні записи та позначки в протоколі спостереження.
35	Тестування	За допомогою тестування вчитель перевіряє опанування учнями фактичної інформації, понять за типами тестових завдань: Декілька правильних варіантів Правильно/Неправильно Коротка відповідь Знайди відповідність Розширена відповідь
36	Трикутна призма (червоний, жовтий, зелений)	Учитель проводить з учнями зворотний зв'язок. Учні показують колір, що відповідає рівню розуміння.
37	Усне опитування	Учитель пропонує учням відповісти на запитання, наведені нижче: Чим це _____ схоже на/відрізняється від _____? Як ще можна показати/проілюструвати _____? У чому полягає головна ідея, ключова концепція, мораль _____? Як _____ стосується _____? Які ідеї / деталі можна додати до _____? Наведіть приклад _____? Що не так з _____? Який висновок ви могли б зробити з _____? Які висновки можна зробити з _____? На яке питання ми намагаємося відповісти? Яку проблему ми намагаємося вирішити? Що ви можете сказати про _____? Що може статися, якщо _____? Які критерії можна взяти для оцінки _____? Як ми можемо довести / підтвердити _____? Як це можна розглядати з точки зору _____? Які альтернативи _____ слід розглянути? Який підхід/стратегію ви могли б використати для _____?
38	Учнівська конференція	Учитель проводить бесіду з кожним учнем особисто для перевірки рівня розуміння.
39	Хто швидше?	Учитель пропонує учням провести роботу в парі – слухач і ведучий. Обидва знають категорію (тему), однак ведучий стоїть спиною до дошки / екрану. З'являються слова на задану тему, слухач дає підказки, а ведучий намагається вгадати слово. Пара, яка завершила першою, встає.
40	Швидкий запис	Учитель пропонує учням відповісти за 2-10 хвилин на відкриті запитання або твердження.



Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у модельних програмах окремих предметів.

Кожний наступний рівень (від початкового до високого) охоплює показники результатів навчання попереднього рівня та містить нові показники результатів навчання. Завдання для оцінювання добираються так, щоб можна було отримати об'єктивну інформацію про рівень досягнення учнями обов'язкових результатів навчання певної групи, яка охоплює споріднені загальні результати відповідної освітньої галузі.

Для отримання інформації щодо рівня досягнення очікуваних результатів навчання учнями, визначених в окремому елементі навчальної програми (тема / розділ тощо), можливе здійснення тематичного оцінювання. Результати тематичного оцінювання можуть бути використані для коригування освітнього процесу.

**Метою підсумкового оцінювання** є співвіднесення фактичних результатів навчання, яких досягли учні із обов'язковими очікуваними результатами навчання, визначеними Державним стандартом / модельною навчальною програмою за певний період навчання.

Підсумкове оцінювання здійснюють періодично. Кількість підсумкових робіт, час їх проведення вчитель / вчителька може встановлювати самостійно. Підсумкові роботи можуть забезпечувати охоплення одного, декількох або всіх груп результатів, визначених у Державному стандарті, у межах вивченого впродовж певного періоду, і мають забезпечувати об'єктивність оцінювання.

Підсумкове оцінювання за семестр здійснюють за групами результатів навчання, що передбачені Критеріями оцінювання за освітніми галузями (додаток 2) до наказу МОН від 02.08.2024 №1093 з урахуванням різних форм і видів навчальної діяльності. Для формування висновків щодо рівня досягнення обов'язкових результатів навчання за семестр учитель / учителька може запропонувати учнівству:

1) виконати комплексну підсумкову роботу, завдання якої дозволяють установити результати навчання за всіма групами результатів, визначеними в Критеріях оцінювання за освітніми галузями;

2) виконати окремі підсумкові роботи для кожної групи результатів, визначеної у Критеріях оцінювання за освітніми галузями.

Семестрове оцінювання здійснюється з урахуванням різних видів навчальної діяльності, які мали місце протягом семестру, та динаміки особистих навчальних досягнень учня / учениці.

**Річне оцінювання** здійснюють на основі семестрових або скоригованих семестрових оцінок. Річна оцінка не обов'язково є середнім арифметичним від оцінок за I та II семестри. Для визначення річної оцінки враховується динаміка особистих навчальних досягнень учня/учениці протягом навчального року.

**Семестрова та річна оцінки** можуть підлягати коригуванню. Відповідно до п. 3.2. Інструкції з ведення класного журналу 5-11(12)-х класів загальноосвітніх

навчальних закладів, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 03.06.2008 № 496, у триденний термін після виставлення семестрової оцінки батьки (особи, які їх замінюють) учнів (вихованців), які виявили бажання підвищити результати семестрового оцінювання або не були атестовані, звертаються до директора школи із заявою про проведення відповідного оцінювання, у якій пояснюють причину та необхідність його проведення.

Наказом директора школи створюється комісія та затверджується графік і порядок проведення оцінювання. Члени комісії готують завдання, що погоджує педагогічна рада школи. Комісія ухвалює рішення щодо його результатів та складає протокол. Рішення комісії є остаточним, при цьому скоригована семестрова оцінка не може бути нижчою за семестрову. У разі, якщо учневі/учениці не вдалося підвищити результати, запис у колонку «Скоригована» у класному журналі не роблять. За результатами оцінювання директор видає відповідний наказ.

Коригування річної оцінки не проводиться. Оцінка результатів навчання учнів є конфіденційною інформацією, яку повідомляють лише учневі/учениці, його/її батькам (іншим законним представникам)..

### **Структура 2024-2025 навчального року**

Відповідно до Закону України «Про внесення змін до деяких законів України в сфері освіти щодо врегулювання окремих питань освітньої діяльності в умовах воєнного стану» на період тривалості воєнного стану призупиняється дія положення частини третьої статті 10 Закону України «Про повну загальну середню освіту» в частині тривалості освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти не менше 175 навчальних днів. 2024-2025 навчальний рік може тривати більше або менше 175 днів.

Рішенням педагогічної ради школи від 28.08.2024 № 1 визначена тривалість навчального тижня - п'ять днів занять і 2 дні відпочинку.

У закладі щоденно о 9 годині 00 хвилин проводиться загальнонаціональна хвилина мовчання за співвітчизниками, загиблими внаслідок збройної агресії російської федерації проти України (стаття 2 Указу Президента України № 143 від 16 березня 2022 року «Про загальнонаціональну хвилину мовчання за загиблими внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України», лист Міністерства освіти і науки України від 16.03.2022 №1/3472-22).

Навчальні екскурсії та навчальна практика учнів організовується відповідно до інструктивно - методичного листа Міністерства освіти і науки України від 06.02.2008р. №1/9-61 «Методичні рекомендації щодо організації навчально-виховного процесу під час проведення навчальних екскурсій та навчальної практики учнів загальноосвітніх навчальних закладів» і відповідно до рішення педагогічної ради від 28.08.2024 року, протокол № 1, проводиться впродовж навчального року.

Постановою Кабінету Міністрів України від 23 липня 2024 року № 841 «Про початок навчального року під час дії воєнного стану в Україні» у закладах загальної середньої освіти встановлено тривалість 2024/2025 навчального року з 2 вересня 2024 року до 30 червня 2025 року.

Навчальний рік, передбачає не лише проведення уроків, а й заходів із метою подолання освітніх втрат і розривів, зокрема організацію компенсаторних занять,

індивідуальних та групових консультацій, навчальних екскурсій, проєктної діяльності, роботи творчих об'єднань тощо.

**Структуру 2024-2025 навчального року:**

- - I семестр - із 2 вересня до 21 грудня 2024 року;
- - II семестр - із 13 січня до 30 травня 2025 року;

**Канікули:**

- осінні - із 28 жовтня до 2 листопада 2024 року;
- зимові – із 23 грудня 2024 року до 11 січня 2025 року;
- весняні – із 24 до 29 березня 2025 року.

**Останній дзвоник – 30 травня 2025 року.**

*Зважаючи на безпекову ситуацію в столиці та інші чинники, що можуть впливати на організацію освітнього процесу, можливе коригування структури 2024/2025 навчального року.*

Освітня програма 8-х класів Школи I-III ступенів № 309 Дарницького району м. Києва забезпечує широкий спектр можливостей для ефективного особистісного розвитку кожного учня, сприяє створенню атмосфери творчості та емоційного комфорту. Це дає змогу перетворити традиційний навчальний процес на дослідницьку, науково обґрунтовану діяльність, яка дозволяє кожному учневі максимально реалізувати свої здібності за умови мінімальної шкоди для власного здоров'я.

## Додаток 1

до Типової освітньої програми  
для 5-9 класів закладів загальної  
середньої освіти (наказ МОН України №235 від  
19.02.2021, (із змінами від 09.08.2024 наказ  
МОН №1120))

### Навчальний план для 8 класів

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах
		8-А,8-Н
Мовно-літературна	Українська мова	4(3+1)
	Інтегрований курс літератур (українська література та зарубіжна література)	3 (2+1)
	Іноземна мова (англійська мова)	4(3+1)
Математична	Алгебра	3(2,5+0,5)
	Геометрія	2(1,5+0,5)
Природнича	Географія	2
	Біологія	2,5(2+0,5)
	Фізика	2
	Хімія	2
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1
Громадянська та історична	Історія України,	1
	Всесвітня історія	1(0,5+0,5)
	Громадянська освіта	0,5
Інформатична	Інформатика	2(1+1)
Технологічна	Технології	1
Мистецька	Мистецтво	1
Фізична культура	Фізична культура	3
Разом (без фізичної культури + фізична культура)		32+3
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять <i>Підприємництво та фінансова грамотність</i>		1(0,5+0,5)
Години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами		6,5

<b>Гранично допустиме навчальне навантаження</b>	<b>33</b>
<b>Всього (без фізичної культури + фізична культура; без урахування поділу класів на групи)</b>	<b>33+3</b>

\*\* Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів, але обов'язково фінансуються.

Для учнів з ООП, які потребують корекційно-розвиткових занять ( за індивідуальним планом)

**РЕКОМЕНДОВАНО:**

психолог;  
логопед;  
дефектолог;  
реабілітолог.

Директор школи

Ольга ТИМОШЕНКО